

AALBORG UNIVERSITET

Aftagerpanelmøde for Institut for Planlægning

Studienævnet for Planlægning og Landinspektøruddannelsen

Aftagerpanel for Miljøplanlægning og Byer og bæredygtighed

Onsdag d. 26. oktober 2022, kl. 15:00 til 18:30

Lokale 4.325, AAU, Rendsburggade 14, 2. sal, Niveau 3, 9000 Aalborg

REFERAT

Mødeledere: Programkoordinatorer Henrik Riisgaard og Martin Lehmann

Referent: Studiesekretær Diana Wolff Bie

Deltagere:

Lene Larsen (Afdelingsleder og projektchef, NIRAS),
Joan Bruun Thiesen (Arbejdsmiljø- og bæredygtighedschef, Scandi Byg A/S),
René Nygaard Antvorskov (Projektleder, Esbjerg Kommune),
Pernille Bertelsen (Studieleder, AAU),
Lars Bodum (Lektor, AAU),
Ivar Lyhne (Lektor, AAU),
Lone Kørnøv (Professor, AAU),
Martin Lehmann (Programkoordinator, AAU),
Henrik Riisgaard (Programkoordinator, AAU),
Diana Wolff Bie (Studiesekretær, AAU)

Afbud:

Michael Damm (Leder, Miljø, Natur og Landbrug, Randers Kommune),
Carsten Fjorback (Udviklingschef for Klimatilpasning og Byudvikling, COWI),
Poul Alberg Østergaard (Studienævnsformand, AAU),
Rikke Hvid Frederiksen (Miljøchef, Grundfos)

Forkortelser brugt i referatet:

AAU = Aalborg Universitet

PLAN = Institut for Planlægning

EMSS = Environmental Management and Sustainability Science

CiSu = Cities and Sustainability

EVU = Efter- og videreuddannelse

VVM = Vurderinger og Virkninger for Miljøet (efteruddannelse, som nu har ændret navn til Miljøvurdering af Konkrete Projekter)

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden

Baggrund: Gennemgang af dagsorden og godkendelse

Behandling: Godkendelse

Drøftelse: Introduktion, både deltagere og dagsorden.

- Henrik Riisgaard fortalte, at COWI vil mere på banen, og Carsten Fjorback har meldt sig som mentor.
- Konklusion: **Dagsorden blev godkendt**

2. Nyt fra studieleder

Baggrund: Orientering om 1) Studielederfunktionen 2) AAU's akkrediteringsproces

3) AAU's uddannelsesevaluering

Behandling: Orientering

- Studielederens rolle er at overse kvaliteten på uddannelserne:
 - Daglig drift: fysisk og psykisk studiemiljø for de studerende.
 - Evaluering af semestrene samt handling på disse.
 - Behandling af klager og plagiering.
 - Strategiske opgaver: rekruttering, fastholdelse og employability.
- AAU skal igennem institutionsakkreditering i 2023, for 2. gang. Akkrediteringen handler om at vise, at AAU har et kvalitetssystem, der fungerer. Akkrediteringen falder sammen med et nyt kvalitetssystem, som er lavet på baggrund af, at AAU kun fik en betinget godkendelse i første omgang ved den sidste akkrediteringsrunde.
- Alle uddannelser på AAU har et 6-årigt rul, og dette starter med en uddannelsesevaluering på uddannelserne under Studienævnet for Planlægning og Landinspektøruddannelsen i år. På baggrund af denne proces udarbejdes der handleplaner, som er gældende for 5 år.
- Kvalitetssystemet har fokus på seks kvalitetsområder. Dette panels arbejde kommer ind under kvalitetsområde nr. 6 "Job og karriere".
- AAU har en resultatkontrakt med UFM (ministeriet), og i den forbindelse er vi ved at finde ud af, hvor vi kan styrke vores efter- og videreuddannelse (EVU), som er et af målene for 2023. TECH-fakultetet er ved at få lavet en markedsundersøgelse af behovet blandt potentielle deltagere i EVU.

- Henrik Riisgaard fortalte også kort om opmærksomhed på risikoen for stress ved de studerende. Det er vigtigt, at studiet har fokus på de behov, som de studerende har, samt at der ikke er for meget undervisning online, men en god balance ift. online vs. fysisk. Det gælder både for undervisning og det sociale.

Konklusion:

- **Uddannelserne under dette aftagerpanel bliver evalueret mhp. at identificere udviklingspunkter, der skal arbejdes med i handleplanen for de næste 5 år.**
- **Der er forberedelser i gang i forhold til styrkelse af efter- og videreuddannelse på instituttet.**

3. Nyt fra uddannelsen

Baggrund: Orientering om nyt fra uddannelsen – herunder status for optag, projektvalg, beskæftigelse osv.

Behandling: Orientering og drøftelse

Orientering om EMSS v/ Henrik Riisgaard:

Status for optag

- Optagelsestallet på EMSS 2015-2022 blev gennemgået, samt oversigt over de studerendes hjemlande. Der bliver flere og flere studerende, men færre og færre udlændinge. Kun 7 studerende ud af 23 er udlændinge, og alle er fra EU-land. Tidligere har der også været studerende fra f.eks. Columbia, Kina, Sydafrika, Brasilien, Mexico, men ikke i år.

Bachelorprofil og projektvalg

- Kurser og projekter på EMSS blev kort gennemgået ift. progression og semesteremaer.
- Projektvalgene for EMSS1 i efteråret 2022 blev gennemgået. Alle gennemføres med eksterne samarbejdspartnere: Vild med vilje m. AAU Campus Service; Legoklodsers faktiske levetid og bortskaffelsesscenerier m. Lego; Klimagevinsten ved genbrug m. Folkekirkens Nødhjælp samt Bæredygtige emballagevalg (emballage af emballeringsprodukter) m. BEWI.

Praktik/projektorienteret forløb

- Praktik på 3. semester EMSS for dette efterår blev gennemgået. Ordet 'praktik' er egentlig i anførselstegn, da det er et projektorienteret forløb, der er tale om. I Danmark har vi studerende i praktik ved Port of Aalborg, 2030 Builders, Thisted Fjerritslev Cementvarefabrik, Rambøll, Concito, Fynbo Foods, Gabriel, Hanstholm Havn, Siemens Gamesa og NIRAS. Udenfor Danmark har vi studerende i praktik ved Oiko Logica (Mallorca), Marine Conservation (Filippinerne),

NORSUS (Fredrikstad, Norge), Lombardy Region (Italien, CSCP (Wuppertal, Tyskland), The State University of Zanzibar (Tanzania) og Archipelagos Institute of Marine Conservation (Samos).

Flere danske studerende rejser ud, hvilket er positivt. Der er færre studerende i praktik hos konsulentfirmaer. Sidste år var der 10 - i år kun 3. Der er ingen studerende i praktik ved kommuner.

- Eksterne fremsender fokuserede idéer til projekter for kommende praktikstuderende til de programansvarlige i stedet for at deltage i messen med 5.000 studerende i Gigantium. Processen for dette igangsættes i november, og der bliver afholdt en nytårskur med cafémøder i januar. De mest dominerende og sammenfaldende interessepunkter dækkes med inspirationsoplæg i december.

Gruppearbejdspladser

- EMSS-studerendes nye gruppearbejdspladser blev fremvist. Hver gruppe deler pladsen med en anden gruppe, som kaldes en venskabsgruppe, og de aftaler indbyrdes, hvem der har pladsen hvornår.

Employability

- Det er politisk bestemt, at der skal ske en 10% udflytning af uddannelser til provinsen eller tilsvarende reduktion i Aalborg og København. Derudover har regeringen fokus på ikke-akademiske uddannelser.
- Nogle lukninger kommer fra regeringen, andre kommer fra universitetet som et led i en universitetspolitisk prioritering.
- Hvis vi har mere en 10,8% arbejdsløshed blandt dimittender indenfor 4.-7. kvartal efter dimissionen, så er det overarbejdsløshed, og det koster nogle af de pladser, vi må udbyde. Regeringen skærer dermed i antallet af pladser, vi må udbyde, på de enkelte uddannelser, også selvom det er uddannelser, som er aktuelle i tiden.

Orientering om CiSu v/ Martin Lehmann:

- CiSu-programmet er funderet i forskningsgrupperne SIP, DCEA, PLUS og CBG og er båret meget af det internationale.
- Der er samarbejde med 11 universiteter og i år 17 studerende på uddannelsen, hvoraf kun 3 er danskere.
- De studerendes baggrunde er forskellige. Nogle har læst By-, Energi- og Miljøplanlægning (BEM), andre har læst Geografi, og andre igen er fra helt andre universiteter.
- De fleste studerende vælger dette studie, fordi de gerne vil det, ikke fordi det er et nemt valg.
- Strukturen på uddannelsen blev gennemgået. 15 ECTS-projekt på 1. semester og 20 ECTS-projekt på 2. semester. Et 20 ECTS-projekt giver frihed ift., at man

kan designe, hvad der er oppe i tiden. I foråret tager Lars Bodum f.eks. de studerende med ud til en kommune og ser på, hvad de laver inden for relevante områder.

- Uddannelsen er en blanding af flere fagområder, men mest ingeniør/science-tung; ikke så meget planlægning.
- De studerende skriver gerne praktikprojekt alene, men semesterkoordinator forsøger at få dem til at skrive speciale sammen, gerne 2-3 studerende pr. gruppe.
- Det overvejes at lave 1. semesters projektet om til 20 ECTS.

Drøftelse:

- Der er generelt mangel på studerende til praktikpladserne ved aftagerne. Dog er det en udfordring, at de fleste foretrækker dansktalende studerende.
- Ivar Lyhne: COWI var utilfredse med, at der ikke var praktikanter til dem i år.
- Lene Larsen: NIRAS kunne godt have brugt nogle flere praktikanter end dem, vi fik.
- René Nygaard Antvorskov: Det kan være svært at få studerende til at tage imod praktikpladser på tværs af landet, f.eks. pga. dobbelt husleje. Derfor forsøger man at afhjælpe barriererne ved enten at hjælpe med bolig eller transportudgifter.
- Lars Bodum: Ved landinspektøruddannelsen er praktikken kun 2 måneder, fordi man har valgt, at de studerende skal have mere tid til at skrive det tilhørende projekt.
- Henrik Riisgaard spurgte ind til, om der er mere vi skal gøre i forhold til praktikpladserne?
- Martin Lehmann foreslog en mulighed med skræddersyede forløb med oplæg allerede i november/december.
- Lene Larsen fortalte, at NIRAS før har afholdt projektcafé og foreslog, at det gøres igen.

Konklusion:

- **Mange gode forslag som forfølges parallelt af de enkelte aftagere ved at kontakte programkoordinatorerne.**

4. Nyt fra forskningsgrupperne

Baggrund: Orientering om nyt fra forskningsgrupperne – herunder forskningsprojekter

Behandling: Orientering og drøftelse

Dette punkt blev lidt presset af diskussionslysten. Derfor henvises der til forskningsgruppernes korte præsentationsvideoer, som findes på deres hjemmesider (PLUS har dog ikke en præsentationsvideo):

- SIP <https://www.plan.aau.dk/forskningsgrupper/SIP/> Video <https://youtu.be/VB3kVg-bqeY>
- DCEA <https://www.dcea.dk/> Video: <https://youtu.be/qhploQERiXM>
- CBG <https://www.en.plan.aau.dk/research+centers/cbg> Video <https://youtu.be/VgkRX8Bn8FM>
- PLUS <https://www.en.plan.aau.dk/research+groups/Planning+for+Urban+Sustainability>

5. Mentorsamtaler

Baggrund: Orientering om etablering af ny mentorordning. På EMSS-uddannelsen anvendes i øjeblikket en mentorordning, hvor to erfarne undervisere sparrer med de studerende. Der er også mulighed for at lave en mentorordning med ekstern deltagelse. Behandling: Orientering og drøftelse

Orientering:

- Indfasning af mentorordning er i gang mht. at styrke paratheden til arbejdsmarkedet gennem (tidlige) tanker om fremtidig karriere.
- PLAN har et alumne-netværk med ca. 500 tilmeldte. Det undersøges, om der skal oprettes noget mindre også, som er mere fagspecifikt. Det er vigtigt, at tilbuddet om deltagelse i denne platform kommer ud til alle aftagere.
- COWI melder, at det også kan ses som en positiv rekrutteringsfunktion. Carsten Fjorback har som sagt allerede meldt sig på banen.

Drøftelse:

- Joan Bruun Thiesen gav udtryk for, at der er mange gode måder, man kan samarbejde med AAU på. Man kan f.eks. være vært på noget, man kan ansætte en studentermedhjælp, eller man kan få en studerende i praktik.
- Joan Bruun Thiesen og Lene Larsen var begge interesserede i at facilitere mentorfunktioner.

Konklusion:

- **Der vil blive indledt pilotsamarbejde om ekstern mentoring. Interesserede blev opfordret til at kontakte koordinatorene.**

6. Efter- og videreuddannelser (EVU)

Baggrund: Ønske om input til efter- og videreuddannelse (EVU) indenfor miljøvurdering

Behandling: Orientering og drøftelse

Orientering:

Drøftelse:

- Lene Larsen: Rekruttering og videreuddannelse er det varme emne, fordi virksomhederne har flaskehalse i rekrutteringen. NIRAS har noget slået op hele tiden, men ansøgerne er der ikke. Vi vil også gerne rekruttere nogen med en mere teknisk ingeniørbaggrund. Hele vandområdet er der virkelig mangel på kandidater til og projektledelse ligeså.
- Henrik Riisgaard mener, at evt. kurser på AAU i projektledelse skal være i tæt sammenspil med erhvervslivet.
- René Nygaard Antvorskov: Der er rigtig meget behov for projektplanlægning, når der skal laves VVM og styres projekter.
- Lene Larsen: Det gode ville være, hvis vi kan finde studerende på 6. semester miljøvidenskab og få dem til at tage overbygningsuddannelser på PLAN eller EVU på PLAN. Et link mellem de to ville være godt.
- Henrik Riisgaard: Den grund-faglige tekniske egenskab har aftagerne brug for, og samtidig den overordnede planlægning.
- Joan Bruun Thiesen: Der er også behov for basis-kemi.
- Pernille Bertelsen: Det er et strategisk fokus at udvikle vores efter- og videreuddannelser. PLAN vil gerne udvikle flere forskellige slags videreuddannelser. Der ses ind i år med små ungdomsårgange, hvilket betyder potentielt 10% færre studerende/dimittender.
Fakultetet har bestilt en markeds- og målgruppeanalyse. Resultatet kommer til januar. Fakultetet er optaget af en international EVU-platform, som hedder Emeritus (Harvard).
- Henrik Riisgaard: Vi må ikke længere udbyde tekniske diplomuddannelser, så den, vi tidligere havde, er lukket. Master i teknisk-videnskabelig miljøledelse eksisterer heller ikke længere. Mulige EVU-tilbud består i "tompladsordningen", hvor man mod betaling kan følge kurser, men eftersom det skal indpasses i skemaer, der er styret af andre hensyn, fungerer det ikke særligt godt. Der er principielt også mulighed for en såkaldt "Fleksibel master" med en individuel studieordning, men det er noget bøvl.
- Lone Kørnøv: PLAN har gode erfaringer med Miljøuddannelsesdag og endagskurser siden 2010. For 3 år siden blev en 10 ECTS efteruddannelse, bestående af 3 moduler godkendt i ministeriet. Man skal have mindst 3 års erfaring indenfor miljøvurdering for at deltage. I forbindelse med Miljøvurderingsdagen havde vi i år 80 deltagere, så nu undersøges muligheden for endagskurser igen. Det kan f.eks. være miljøvurdering for begyndere. Eksempel på priser på endagskurser: 5-6.000 kr. Det kan være faste kurser, men helst også agile, så de kan oprettes, når de er nødvendige.

- Pernille Bertelsen: Der er 2 målgrupper. Dem, der gerne vil skifte karriere, og dem som kommer gennem deres arbejde. Førstnævnte har færrest penge, og det er nødvendigt at holde udgiften nede, hvis man ikke vil sænke skibet.
- Lars Bodum: Geoinformatik. Det var en uddannelse, som havde dækket behovet for, at folk som ikke havde rørt en computer i løbet af deres uddannelse, kunne komme ind og lære om GIS etc.
- Joan Bruun Thiesen: Hvordan bliver man opmærksom på, hvad AAU og PLAN udbyder?
- Lars Bodum: Der er f.eks. Geoforum Danmark. Her foreslås et samarbejde, så vi ikke går i bedene ved hinanden, men styrker.
- Joan Bruun Thiesen: SEA og Molio henter oplægsholdere ind.
- Pernille Bertelsen: Vi må godt hente oplægsholdere ind her og der på kurser, men ikke generelt, da det så bliver udenom ECTS-afregning og dermed et 'privat universitet'.
- Martin Lehmann: Der var engang sommerkurser/sommerskoler, og der kunne være rigtig gode synergier i at få den model på banen igen, hvor AAU også kan få ECTS for det, så det ikke bliver så dyrt.

Emner til evt. sommerkurser:

- Lene Larsen: Miljøregulering. Aftagerne står overfor en kæmpe grøn omstilling (2024), som der mangler kompetencer til.
- René Nygaard Antvorskov: Forvaltningsret.
- Lone Kørnøv: Behovet for kompetenceopbygning inden for miljøvurdering af planer stiger, fordi der ikke er omstillet, som man skulle.
- Henrik Riisgaard: Behov for internationale aspekter og sammenligninger? EPD (miljøvaredeklarationer)?
- Joan Bruun Thiesen: Mest den danske proces.
- René Nygaard Antvorskov: Noget, hvor studerende mødte folk fra industrien. Virkelighedstjek. Forskellige optikker på konkrete sager.
- Henrik Riisgaard: Byd gerne ind med cases til sommerskoler.
- Joan Bruun Thiesen: Eksempel: en uge, hvor studerende besøgte virksomheder og fik input fra 10 forskellige oplægsholdere, som de kunne bruge i deres projektføreløb.
- Martin Lehmann: (En slags 11. semester)
- Henrik: (Eller det grønne rejsehold).
- Henrik Riisgaard: På kurser, som foregår på engelsk, springer kommunerne fra, hvis vi har bedt dem om at være oplægsholdere.
- Lone Kørnøv: Collaborative learning. De ansatte på AAU skal også på efteruddannelse, gerne sammen med jer, det er ikke kun de studerende.

- Henrik Riisgaard: Det skal vel mest være med fysisk møde, ikke webinarer, eller? Ved at have noget online og på engelsk kan internationale også komme med. Positiv stemning for blended learning.
- Henrik Riisgaard: Bæredygtighedskurser, mangler der noget: Det er ret korte videoer, som kan placeres lige i starten af masteren. Systemisk tænkning? Projektledelse?
Svar: Back to the roots: det historiske ift. bæredygtighed.
- Lone Kørnøv: Forslag om at det bliver åbnet op, så det ikke kun er for AAU-studerende, men så eksterne også kan få adgang til dem.

Konklusion:

Der er ikke længere et stort marked for længerevarende EMSS- og CiSu-relaterede emner, men mange muligheder for kortere forløb med fokus på aktuelle emner.

7. Evt.

Intet under dette punkt.